

یادداشت

ایران و برخورد ترامپ بازنسکی

اسفندیار خدایی

کارشناس مسائل آمریکا

جلسه‌ای که میان دونالد ترامپ، ونس معاون او، وژلنسکی برگزار شد، به یکی از پرتنش‌ترین و بحث‌برانگیزترین لحظات تاریخ سیاست معاصر تبدیل شده است. این رویداد، که به‌طور زنده از تلویزیون پخش شد، به تعبیر روزنامه ایندیپندنت، «این اتفاق در تاریخ شوک‌آورترین و بیرحمانه‌ترین اتفاق سیاسی در پخش زنده» بود. «این لحظه‌ای بود که یک ملت از نقشه جهان محو شد. این اتفاق فراتر از مرزهای اوکراین رفت و نقطه عطفی در تاریخ اروپا بود. ژلنسکی کوچک قامت برای حیات خودش و کشورش شجاعانه جنگید اما از کاخ سفید اخراج شد.» مدودف رئیس‌جمهور سابق روسیه سرخوش از این اتفاق بزرگ نوشت: «این شوک کثیف و بی‌ادب (ژلنسکی) بالاخره در کاخ سفید سیلی محکمی خورد. ترامپ به درستی می‌گوید رژیم کی‌یف در حال قمار با جنگ جهانی سوم است.» اما نانسی پلوسی، رئیس سابق مجلس نمایندگان آمریکا، این ماجرا را «شکستی برای ترامپ» خواند و مدعی شد که او «خود را در برابر مردم جهان در کنار پوتین قرار داد.» برخی رهبران اروپایی نیز واکنش نشان دادند. جوزپ بورل، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا، این جلسه را «نمایشی شرم‌آور» خواند که «دور از جایگاه رئیس‌جمهور آمریکا» بود. امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، حمایت قاطع خود از اوکراین را اعلام کرد، درحالی‌که رهبران اسپانیا و لهستان نیز بر ادامه حمایتشان از کی‌یف تأکید کردند. وزیر امور خارجه آلمان نیز گفت: «این روسیایی روشن کرد که نظم باید بیش از هر زمان دیگری در برابر قدرت‌های قوی‌تر محافظت شود.» استارمر نخست‌وزیر انگلستان هم بدون اشاره به این جلسه بر حمایت از اوکراین تأکید کرد. این رویداد یک پیام جدی برای متحدان و مخالفان آمریکا داشت. متحدانی همچون تایوان و کره جنوبی باید در مورد میزان اتکای خود به آمریکا تجدیدنظر کنند. درحالی‌که حکومت چین و جمهوری اسلامی ایران زان‌ناشته‌ای از بی‌ثباتی در سیاست خارجی واشنگتن خواهند دانست. اما در میان متحدان آمریکا فقط یک استثناء وجود دارد که ترمیم بعید است به او پشت کند و آن اسرائیل است که با وجود لابی قدرتمند اسرائیل نفوذ گسترده‌ای بر دولت ترامپ دارد. شاید اگر اوکراین هم چنان لابی پرنفوذی داشت جلسه جمعه شب به گونه‌ای دیگر پیش می‌رفت. این اتفاق پیام‌های متناقضی برای ایران به همراه دارد. از یک طرف اینکه آمریکا پشت یک متحد خود را خالی کرده و این صحنه خوشایندی برای مسئولان ایرانی است. اما اگر آمریکا و روسیه رابطه‌ای نزدیک‌تر برقرار کنند، کشورمان در موقعیت پیچیده‌ای قرار می‌گیرد. روسیه ممکن است از ایران به عنوان یک کارت برای تأمین منافع خود استفاده کند. جمهوری اسلامی باید روابط با روسیه و دیگر قدرت‌ها را به‌طور راهبردی مدیریت کند و اجازه ندهد دشمنی دائمی و ایدئولوژیک با آمریکا، کشورمان را در دام روسیه و چین گرفتار کند. چرا که این قدرت‌ها بر اساس منافع خود عمل می‌کنند، نه دعوای ایدئولوژیک. برخی تحلیل‌ها مدعی هستند آمریکا و روسیه پشت پرده با هم معامله کرده‌اند. آمریکا اوکراین را قربانی می‌کند و روسیه مثل همیشه پشت ایران را خالی خواهد کرد تا با دست پر باز جنگ نفس‌گیر اوکراین خارج شود. لکن باید به این نکته توجه داشت که اوکراین به‌طور کامل وابسته به قدرت‌های غربی و آمریکا در جنگ با روسیه است. در حالی که ایران، استقلال عمل بیشتری در سیاست‌های خود دارد. هرچند ممکن است اتحاد میان روسیه و آمریکا تهدیدی برای ایران باشد، اما ایران هیچ‌گاه به‌طور کامل تحت نفوذ روسیه قرار نداشته است. روسیه حتماً از رابطه با ایران به عنوان یکی از ابزارهای خود در تعاملات بین‌المللی استفاده می‌کند، اما فارغ از دعوای جناحی، روسیه بر ایران نفوذی مشابه آمریکا بر اوکراین، ندارد و پوتین نتواند رفتارتری مشابه ژلنسکی با متلا رئیس‌جمهور پیشین ایران داشته باشد. اما این رابا پاید بدانیم که اگر پوتین چنان نفوذی داشته باشد بعید است از ترامپ جوانمردتر باشد. به ویژه بعد از جنگ اوکراین، روسیه در جایگاهی نیست که بتواند همانند رفتار آمریکا با اوکراین یا ایران نیز همان‌گونه برخورد کند. بلکه در جنگ اوکراین این روسیه بود که به تجهیزات و موشکها و پهپاد‌های ایران نیاز داشت. گرچه بعد از سقوط بشارسد در سوریه و ضرباتی که متحدان ایران در جنگ با اسرائیل دیده‌اند شرایط تغییر کرده، اما همچنان روسیه در شرایط چندان مناسبی نیست و در سوریه خود نیز بازنده بوده است. در هر صورت اتفاقی که در آن شب طوفانی در کاخ سفید رخ داد نه اولین و نه آخرین اتفاق از این قبیل است. قدرت‌های بزرگ برای منافع خود همواره بر سر قدرت‌های کوچک‌تر معامله کرده‌اند و معامله خواهند کرد.

گوشه

غلامحسین کرباسچی:

استیضاح همتی سیاسی بود

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در خصوص استیضاح عبدالناصر همتی اظهار داشت: به‌هر حال جمعی از نماینده‌ها، یعنی همان‌هایی که در ابتدای کابینه به آقای همتی رای نداده بودند جوسازی‌هایی کردند و وضعیتی که ایجاد کردند. من حتی شنیدم که بعضی از نماینده‌هانگران این بودند که از طرف بعضی این دولت تندر و متهم به این شوند که در برابر مشکلات مردم بی‌حرکت و بی‌اعتنا هستند. به‌هر حال جو تبلیغاتی می‌تواند بر آرای نماینده‌ها تأثیرگذار باشد. غلامحسین کرباسچی گفت: به‌طور کلی فکر می‌کنم حرکتی که انجام شد بیشتر یک حرکت سیاسی بود و هیچ تأثیر مثبتی بر زندگی مردم نخواهد داشت. حتی ممکن است وضعیت بدتر هم شود. امیدواریم که آقای پزشکیان بتواند سایر مسائلی که ریشه‌های مشکلات اقتصادی مردم است، را سامان دهد و به وضعیت اقتصادی کشور کمک کند. وی افزود: شاید آقای همتی بی‌تقصیر هم نبود، شاید هم هیچ‌وقت فکر نمی‌کرد در مقابل این جناح درخواست‌رای اعتماد کند. به‌هر حال بعد از انتخابات ۱۴۰۰ آقای همتی منتقد فعال مسائل اقتصادی بود. خیلی از این مطالب صحیح هم بودند، اما آنها را با لحن و نوع بیانی مطرح می‌کرد که شاید باعث ناراحتی عده زیادی از این آقایان می‌شد. این در صحبت‌هایی هم که امروز از مجلس شنیدیم بروز داشت و به‌هر حال ریشه‌های این حرف‌ها این‌همین مسائل برمی‌گشت. بعضی از آقایان اصلا به‌همان گفته‌ها اشاره می‌کردند.

غلامعلی جعفرزاده در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

برخی در دولت پشت همتی را خالی کردند

هزینه استیضاح همتی را مردم پرداخت می‌کنند

برخی در دولت پزشکیان، دولت در سایه تشکیل داده‌اند

دوشنبه
۱۳۰۱۲۰۱۴
۱۴۰۳سال هشتم
شماره ۶
۲۰۶

armanmeli.ir

سفرارش آقایان قالیباف و نیکزاد منصوب کرده است؟ تأسفاً او را این بود که از درون دولت نیز برای جایگزینی آقای همتی پالس‌هایی فرستاده شده بود. من اینجا جا دارم یک خسته نباشید به برخی چهره‌های کابینه بگویم و امیدوارم موضوع جایگزینی آقای تقوی نژاد به جای آقای همتی صحیح نباشد. من به این دلیل می‌گویم بین اعضای دولت هماهنگی وجود ندارد که بلافاصله پس از طرح استیضاح آقای همتی عده‌ای در درون دولت دفاع تقوی نژاد را کا‌ندیدای وزارت اقتصاد کردند. واقعیت این است که دولت در ماجرای استیضاح از وزیر خود دفاع نکرد و پشت همتی را خالی کرد. به همین دلیل امیدوارم پزشکیان، تقوی نژاد را به عنوان وزیر بعدی اقتصاد معرفی نکند تا همچنان استقلال رای خود را نشان دهد.» در ادامه ما حاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

یک خسته نباشید به برخی چهره‌های کابینه بگویم و امیدوارم موضوع جایگزینی آقای تقوی نژاد به جای آقای همتی صحیح نباشد. من به این دلیل می‌گویم بین اعضای دولت هماهنگی وجود ندارد که بلافاصله پس از طرح استیضاح آقای همتی عده‌ای در درون دولت تقوی نژاد را کا‌ندیدای وزارت اقتصاد کردند. واقعیت این است که دولت در ماجرای استیضاح از وزیر خود دفاع نکرد و پشت همتی را خالی کرد. به همین دلیل امیدوارم پزشکیان، تقوی نژاد را به عنوان وزیر بعدی اقتصاد معرفی نکند تا همچنان استقلال رای خود را نشان دهد.

برخی در دولت پزشکیان برای خودشان دولت در سایه تشکیل داده‌اند. عامل اصلی استیضاح آقای همتی نیز همین افراد بوده‌اند که از درون دولت با این استیضاح همدلی نشان دادند. این افراد با مطرح کردن گزینه جایگزین برای آقای همتی به موافقان استیضاح کمک کردند.

برخی در دولت پزشکیان برای خودشان دولت در سایه تشکیل داده‌اند. عامل اصلی استیضاح آقای همتی نیز همین افراد بوده‌اند که از درون دولت با این استیضاح همدلی نشان دادند. این افراد با مطرح کردن گزینه جایگزین برای آقای همتی به موافقان استیضاح کمک کردند.

آیا مدار شرایط کنونی که جبهه پایداری به هدف خود برای استیضاح همتی دست پیدا کرده‌اند نباید منتظر استیضاح وزرای دیگر دولت بود؟

بدون تردید این اتفاق رخ خواهد داد و مجلس دیر یا زود سراغ وزرای دیگری می‌رود و آقای پزشکیان خیلی زود متوجه خواهد شد که در این نزدیکی که با جبهه پایداری شکل گرفته، معنایی از وفاق وجود ندارد. در بین مردمی که با مشکلات معیشتی دیگر هستند، شاید دست بالا ۲ درصد آقای همتی را مقصر وضعیت اقتصاد کشور بدارند. کمتر از ۶ ماه از استقرار دولت می‌گذرد و نباید بی‌انصافی کرد. آقایانی که فرصت‌ها را دیدیم برای در زمان اوپاما و بایدن سوزاندند حالا باید پاسخگو باشند. هرچند به آقای همتی و فرزین رئیس کل بانک مرکزی نقد‌های زیادی دارم اما منصفانه بگویم آنها چه کاری می‌توانستند انجام دهند و انجام ندادند؟ همه می‌دانستند اگر ترامپ به ریاست جمهوری برگردد و تفاهم و توافقی با آمریکا در کار نباشد چه اتفاقی می‌افتد. کسانی مانند آقای جلیلی و همفکرانش که نگذاشتند بجام احیا شود، حالا باید پاسخ بدهند. تندر وها کشور را به وضعیت کشاندند که مجبوریم با همین شرایط جلو برویم. استیضاح کنندگان باید به عموم مردم تضمین بدهند که با عزل همتی و آمدن فرد دیگر، اقتصاد کشور تکان نخواهد خورد. اگر قیمت دلار افزایش پیدا کند، آن زمان آیا همین آقایان طرفدار استیضاح می‌توانند جواب مردم را بدهند؟ همه می‌دانیم که مشکلات کشور چگونه ایجاد شده و چه راه‌هایی برای غلبه بر مشکلات وجود دارد. همین روزها که موضوع پایان جنگ اوکراین مطرح شده، ۲۵ درصد ارزش پول ملی روسیه افزایش یافته است. مشکل اقتصاد ما نتیجه تندروی کسانی همچون فرقه پایداری است.

مجلس دیر یا زود سراغ وزرای دیگر می‌رود

و آقای پزشکیان خیلی زود متوجه خواهد شد که در این نزدیکی که با جبهه پایداری شکل گرفته، معنایی از وفاق وجود ندارد

جلیلی در مقابله با دولت، به این سادگی‌ها کنار گذاشته نمی‌شود و هنوز این جریان برای دولت برنامه دارد. با همه اینها، جلیلی به دلیل نداشتن سابقه اجرایی، همچنان زیر فشار مخالفانش قرار دارد. از این رو یک حقوق‌دان از پزشکیان یک پیشنهاد جالب ارائه کرده است. کامییز مهدیزاده نوشته است: به‌برادر گرامی دکتر پزشکیان پیشنهاد می‌کنم سعید جلیلی را به عنوان وزیر اقتصاد و دولت خارج کردند. تغییر نماینده‌های موافق استیضاح در مجلس نشان دهنده غلظت سیاسی‌کاری این استیضاح بود که اگر مبنای کار، اقتصادی بود، استیضاح به چنان نبردی تبدیل نمی‌شد که بعد اعلام رای، صدای تکبیر بلند شود. شدت عمل حواریون برای همین از ابتدای شکل‌گیری دولت، فقدان تجربه و سابقه اجرایی موجب شده که توان او برای هدایت دولت زیر سوال باشد. سعید جلیلی در رقابت با حسن روحانی شکست را پذیرفت و دولت سایه را تشکیل داد. او بعد از اینکه به مسعود پزشکیان هم بازی را واگذار کرد، با اینکه پزشکیان نشان داده بود آماده پذیرش نبردی تبدیل نمی‌شد که بعد اعلام رای، صدای تکبیر بلند شود. شدت عمل حواریون

یک پیشنهاد به پزشکیان

جلیلی را وزیر اقتصاد کنید!

است که او تاکنون هیچ مسئولیتی اجرایی نداشته است. فقدان تجربه و سابقه اجرایی موجب شده که توان او برای هدایت دولت زیر سوال باشد. سعید جلیلی در رقابت با حسن روحانی شکست را پذیرفت و دولت سایه را تشکیل داد. او بعد از اینکه به مسعود پزشکیان هم بازی را واگذار کرد، با اینکه پزشکیان نشان داده بود آماده پذیرش نبردی تبدیل نمی‌شد که بعد اعلام رای، صدای تکبیر بلند شود. شدت عمل حواریون

تلنگر

تندروهای که اخلاق سیاسی ندارند

ادب آموختن به روش لقمان

در روزهای اخیر موضع‌گیری حمید رسایی، نماینده مجلس دوازدهم پیرامون موضوع حجاب خیرساز شده است. رسایی که از نمایندگان پیگیر برای ابلاغ قانون حجاب است، با انتقاد از عدم ابلاغ این قانون گفته: «اگر می‌خواهی حرفت به کرسی بنشیند، مثل سلیطه‌ها هنجارشکنی کن. نهایتش می‌گویی این هم روانی است، اما در عوض حرفت به کرسی می‌نشیند، چون مدیران جمهوری اسلامی فقط در برابر چالش و تنش عقب‌نشینی می‌کنند، حتی با دبیخ قانون.» حمید رسایی در دهه ۹۰ عضو جبهه پایداری بود، اما بعد از این گروه خارج شد. مشخص نیست این خروج تصمیم او بوده یا تشکل پایداری. او از حلقه افراد و حامیان جدی سعید جلیلی است. مخالف سرسخت دولت روحانی و پزشکیان، دشمن شماره یک محمدجواد ظریف، منتقد سرسخت محمد باقر قالیباف و مردی که با اظهاراتش همواره درصد را اخبار قرار دارد. حمید رسایی نخستین چهره‌ای نیست که در حوزه حجاب و ادبیات انتقادی از واژه سلیطه استفاده کرده است. استفاده از این واژه علیه برخی چهره‌ها و زنان عمری بالغ بر ۱۰ سال در ادبیات سیاسی یک جریان خاص دارد.

یالثارات و معاون رئیس‌جمهور

دوم دی‌ماه سال ۱۳۹۴ بود که نشریه «یالثارات الحسین» ازگان رسمی انصار حزب... شهیندخت مولاوردی، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده در دولت حسن روحانی را فمینیست و طرفدار «به رسمیت شناختن روسیگری زنان» خواند که به‌بخود با «زنان لایبالی» و بی‌حیا و حجاب» اعتقاد نداشتند. مولاوردی روز یکشنبه، ششم دی‌ماه با انتشار یادداشتی ضمن اشاره به حمله‌های قبلی این نشریه به خود، در پاسخ به این مطلب نوشت: «این بار قلم را به الفاظ شیعی آلوده کرده‌اند که حتی در تاریخ روزنامه‌نگاری قبل از انقلاب هم بی‌سابقه است. لذا بر آن شدم برای ثبت در تاریخ کتابی را منتشر شوم. لحن و ادبیات و توهمین‌ها و اتهامات به‌کاررفته در این یادداشت آنچنان سخیف است که سبایت‌هایی که اقدام به باز نشر آن کرده‌اند، پیشاپیش از خوانندگان خود پوزش طلبیده‌اند.» پاسخ مولاوردی، اما باز با واکنش هفته‌نامه یالثارات مواجه شد. این هفته‌نامه در مقاله‌ای زیر عنوان «بیار شکسته زن سلیطه» به یادداشت مولاوردی واکنش نشان داده و با تکرار مطالب هفته گذشته تعبیرهای تندتری علیه او به‌کار برده که برخی رسانه‌ها، از جمله خبرگزاری ایسنا آنها را غیر قابل انتشار ارزیابی کرده‌اند. بی‌سابقه هفته‌نامه یالثارات در بخشی از این یادداشت، مولاوردی را «آن زن فمینیست، عضو ارشد تشکیلات برانداز و منحل شده مشارکت» خواند و نوشت: «اگر بناسد معاونت امور زنان ریاست جمهوری، پس از مسافرت به کشورهای حوزه اسکاندیناوی، با تقلید از الگوی فنلاند برابری جنسیتی در ایران و خاورمیانه برقرار کند، لااقل برای اثبات حسن نیت و صداقت به کنار فنلاند، شایسته بود همان‌طور که برای به رسمیت شناختن روسیگری زنان، نشست برگزار می‌کنند، در نشست بعدی فکری هم به حال رسمیت شناختن روسیگری مردان کنند.» ۱۲ دی‌ماه همان سال نیز حسین ا... کرم، که یالثارات زیر نظر وی منتشر می‌شد در گفت‌وگویی با روزنامه وقایع‌التفاهیر اقدام‌ایم این هفته‌نامه دفاع و تأکید کرد که «به خاطر آزادی بیان، ما براساس آزادی بیان، اقدام به انتشار آن مطلب و دیدگاه کردیم.»

غائله درمانگاه قم

در ماجرای فیلمی که از درمانگاهی در قم نیز منتشر شد واژه سلیطه به‌تندی در شبکه‌های اجتماعی تبدیل شد. روزنامه کیهان درباره ماجرای پرسر و صداي جدال لفظی یک معمم با یک زن در درمانگاهی در قم روایتی ارائه داد تا ثابت کند اولفرد معمم (طلبه) مقصر نبوده و آن خانم مقصر است. ثانیاً آن شخص روحانی مظلوم واقع شده و زن «سلیطه‌بازی» درآورده و ثالثاً دامن زدن به این قضیه ادامه خط رژیم صهیونیستی است. بعد از این اظهارات بود که نیروهای موافق و مهربارستا با کیهان، هشتکی با عنوان سلیطه در مطالب خود استفاده کردند با این وجود به نظر می‌رسد عمده دیدگاه به‌کار بردن واژه سلیطه در راستای تحقیر گروهی از زنان است که از منظر حسین ا... کرم، حمید رسایی و حسین شریعتمداری مجرم یا متخلف هستند، بدون اینکه در دادگاهی جرم آن‌ها اثبات شده باشد. واقعیت امر این است که حتی بر مسلک حسن ا... کرم که از آزادی بیان نیز گفته این جریان می‌تواند با ادبیات دیگری مخالفت و اعتراض و انتقاد خود را بروز دهد. ادبیاتی که مایه این نشود که سخن لقمان حکیم مبنی بر آموختن ادب از بی‌ادب در ذهن زدایی می‌شود. اینکه این جریان مکرراً در زیر فشار مخالفانش قرار دارد. از این رو یک حقوق‌دان از پزشکیان یک پیشنهاد جالب ارائه کرده است. کامییز مهدیزاده نوشته است: به‌برادر گرامی دکتر پزشکیان پیشنهاد می‌کنم سعید جلیلی را به عنوان وزیر اقتصاد و دولت خارج کردند. تغییر نماینده‌های موافق استیضاح در مجلس نشان دهنده غلظت سیاسی‌کاری این استیضاح بود که اگر مبنای کار، اقتصادی بود، استیضاح به چنان نبردی تبدیل نمی‌شد که بعد اعلام رای، صدای تکبیر بلند شود. شدت عمل حواریون